



Handläggare

Lina Salomonsson

Energi- och klimatstrateg

Kommunledningsförvaltningen

Remiss av riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att:

1. förslag på riktlinje för fordons- och drivmedelskrav i upphandling, daterad 2025-04-27, skickas på remiss till socialnämnden, vård- och omsorgsnämnden, utbildningsnämnden upplevelsenämnden, tekniska nämnden, miljö- och byggnadsnämnden, valnämnden, Ena Energi AB och AB Enköpings Hyresbostäder,
2. remissvar ska ha inkommit till kommunstyrelsen senast 2025-09-30.

Beskrivning av ärendet

Utsläpp från transporter är den största utsläppskällan av klimatpåverkande gaser i Enköpings kommun. Av inköpt drivmedel till kommunens fordon 2023 utgjordes 56,4% av fossilt bränsle och 43,6% av fossilfritt bränsle. För att nå Enköpings mål om klimatneutralitet behöver kommunen minska utsläppen från transporter. Kommunens mötes- och resepolicy beskriver hur kommunen minimerar transportarbetet och klimatutsläpp från tjänsteresor. För de resor kommunen behöver göra i personbilar, lastbilar och andra

arbetsfordon behöver kommunen använda fossilfritt drivmedel. Genom att ställa förhöjda klimatkrav i upphandlingar, som innefattar transporter, kan kommunen minska klimatpåverkande utsläpp. Beredskapsfrågan är också central i vid val av fordon och drivmedel.

Inom samverkan med Uppsala läns miljö- och klimatråd har förslag om en strategisk drivmedels överenskommelse vid upphandling av egna fordon samt miljökrav i upphandlingar av transportintensiva varor och tjänster tagits fram. Syftet med överenskommelsen är att förbättra förutsättningarna för att nå lokala och regionala klimatmål samt att bidra till den regionala utvecklingen. En långsiktig tydlighet i vad länets offentliga aktörer kommer att efterfråga skapar gynnsamma förutsättningar för näringslivsaktörer att investera i ny fordonsteknik och tank- och laddinfrastruktur för förnybara drivmedel. Genom denna riktlinje kan Enköping gå med i drivmedelsöverenskommelsen.

Ärendets beredning

Förslag på riktlinje utgår från tidigare arbete kring rutin för upphandlingskrav av fordon och drivmedel, där Inköpsenheten har deltagit i arbetet. Säkerhet- och beredskap har gett synpunkter på förslaget, och ser positivt på förslaget på drivmedelsprioritering.

Förslag på riktlinje berör alla förvaltningar och innebär att flertalet av kommunens fordonsflotta kommer vara helelektriska fordon (främst lätta fordon).

Ekonomiska konsekvenser

Hantering av remissversionen innebär inga ekonomiska kostnader förutom att förslaget ska läsas av medarbetare inom förvaltningarna.

Idag innehar kommunen fordon med förbränningsmotorer och kommunen köper in en stor andel fossilt bränsle. Riktlinjen kommer innebära att kommunen går över till fossilfria bränslen, och till stor del elfordon med elmotorer, vilket på kort sikt innebär en högre initial kostnad, men på lång sikt potential till stora besparingar. Elfordon har generellt en högre initial kostnad jämfört med fossildrivna fordon. Laddning behöver säkerställas för fordonen och finns inte laddpunkter, kan installation av laddpunkt också innebära en kostnad. Totalkostnaden för elfordon, för fordonet och bränsle,

blir i många fall lägre vid en viss körsträcka. Elfordon har lägre drifts- och underhållskostnader. Laddning av el till ett elfordon är oftast lägre än att tanka fossilt bränsle.

Drivmedelsprioriteringen ger både minskad klimat- och miljöpåverkan, stärkt beredskap, bättre luftkvalitet som ger bättre folkhälsa, stärkt regionalt näringsliv och ska leda till flera arbetstillfällen på regional och lokal nivå, vilket ger långsiktiga positiva ekonomiska konsekvenser.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

Hanteringen av remissversionen medför inga specifika sociala och miljömässiga konsekvenser (förutom ökad kunskap om miljöpåverkan från transporter för de som läser förslaget).

De sociala konsekvenserna av riktlinjen innebär positiva effekter på folkhälsan genom bättre luftkvalitet och buller. Drivmedelsprioriteringen som föreslås gälla ska ge positiva effekter på regionala näringslivet och leda till fler arbetstillfällen genom att bränslet kan produceras lokalt.

Riktlinjen ska ge ökade positiva miljö- och klimateffekter, och är en förutsättning till att kommunen kan nå målet om klimatneutralitet. Genom övergång till fossilfria bränslen, och till stor del elfordon, kommer kommunens klimatutsläpp att minska markant. Kommunen bidrar till omställning till fossilfria fordon och bränslen, vilket ger effekter positiva samhällssystemsnittor. Elfordon ger minskade utsläpp till luft av kväveoxider och partiklar (från avgasröret), samt ger upphov till mindre buller.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse, daterad 2025-04-27
- Förslag, Riktlinje fordons- och drivmedelskrav i upphandling, 2025-04-27.

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Daniel Jansson-Hammargren, kommundirektör
- Åsa Olsson, kansli – och utredningschef

Sändlista

Beslutet skickas till:

- Socialnämnden, för åtgärd
- Vård- och omsorgsnämnden, för åtgärd
- Utbildningsnämnden, för åtgärd
- Upplevelsenämnden, för åtgärd
- Tekniska nämnden, för åtgärd
- Miljö-och byggnadsnämnden, för åtgärd
- Valnämnden, för åtgärd
- Ena Energi AB, för åtgärd
- AB Enköpings Hyresbostäder, för åtgärd